

Zbigniew Janczewski

Doktorat ks. Jana Krajczyńskiego

Prawo Kanoniczne : kwartalnik prawnohistoryczny 43/1-2, 267-268

2000

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Z ŻYCIA WYDZIAŁU PRAWA KANONICZNEGO UKSW

Prawo Kanoniczne
43 (2000) nr 1-2

Doktorat ks. Jana Krajczyńskiego

Dnia 21 grudnia 1999 r. na Wydziale Prawa Kanonicznego Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej kapłana diecezji płockiej, asystenta tegoż wydziału ks. mgra Jana Krajczyńskiego. Jest on autorem pracy zatytułowanej *Wykluczenie nierozzerwalności małżeństwa w świetle orzecznictwa Roty Rzymskiej w latach 1983-1994*. Funkcję promotora pełnił ks. prof. dr hab. Wojciech Góralski, prorektor UKSW, a recenzentów ojciec prof. dr hab. Bronisław W. Zubert OFM (KUL) i ks. prof. dr hab. Remigiusz Sobański (UKSW).

Ks. mgr Jan Krajczyński w swojej rozprawie doktorskiej zainteresował się tematem niezwykle aktualnym i ważnym dla sądownictwa kościelnego. W dobie kryzysu małżeństwa i rodziny, pogłębiona refleksja nad nierozzerwalnością małżeństwa, a także wykluczeniem nierozzerwalności jest wielce cenna i pożyteczna. Przy pisaniu pracy autor przyjął metodę analityczną i historyczno-prawną. Pozycja składa się ze wstępu, pięciu rozdziałów, zakończenia a także okazałej bibliografii.

Rozdział pierwszy stanowi historyczną analizę ustawodawstwa kościelnego dotyczącego nierozzerwalności małżeństwa. W rozdziale drugim autor przeprowadził badania problematyki pozytywnego aktu woli wykluczającego małżeństwo. Zajął się więc kolejno podmiotem wykluczającym, aktem woli i przedmiotem wykluczenia. Obficie wykorzystał przy tym wyroki rotalne. Formy i sposoby powzięcia pozytywnego aktu woli wykluczającego nierozzerwalność małżeństwa stanowią przedmiot rozważań kolejnego rozdziału. Wykluczenie takie może być dokonane absolutnie lub hipotetycznie, przez jedną lub obie strony kontraktu małżeńskiego oraz w formie paktu (ugody) między stronami, lub pozytywnym aktem woli, tudzież na mocy warunku przeciwnego istocie małżeństwa. Wymienione zostały też przykładowo hipotetyczne sposoby wykluczenia dobra sakramentu. Na zakończenie zaprezentowano sposoby powzięcia pozytywnego aktu woli.

Rozdział czwarty poświęcono dyspozycjom umysłu i nastawieniom woli, które nie powodują wykluczenia nierozzerwalności. W wywodach dotyczących tzw. błędu zwykłego znajdujemy między innymi dokładne zreferowanie wyroków rotalnych dotyczących tej kwestii. W piątym, ostatnim rozdziale ks. J. Krajczyński zajął się dowodzeniem wykluczenia nierozzerwalności małżeństwa, a w obszernym zakończeniu podsumowaniem swoich osiągnięć badawczych.

Wartością omawianej dysertacji jest usystematyzowany i logiczny wywód. Autor niezwykle umiejętnie dokonał krytycznej analizy wyroków Roty Rzymskiej, ubogacając polską literaturę kanonistyczną o wartościowe studium z zakresu prawa małżeń-

skiego, wnosząc też pewne *novum* do naukowej refleksji nad problematyką wykluczenia nierozzerwalności małżeństwa.

Rada Wydziału Prawa Kanonicznego Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, biorąc pod uwagę wyniki egzaminu doktorskiego, właściwy dla tego typu rozpraw walor naukowy, a także opinie recenzentów oraz pozytywny wynik obrony, nadała ks. Janowi K r a j c z y ń s k i e m u stopień naukowy doktora nauk prawnych w zakresie prawa kanonicznego.

ks. Zbigniew Janczewski

Doktorat s. Bożeny Szewczul

Kolejna publiczna obrona rozprawy doktorskiej na Wydziale Prawa Kanonicznego UKSW w Warszawie miała miejsce w dniu 18 stycznia 2000 r. Autorką pracy, napisanej pod kierunkiem ks. dziekana prof. dra hab. Juliana K a ł o w s k i e g o MIC, noszącej tytuł *Troska Kościoła o zachowanie „patrimonium” przez instytuty życia konsekrowanego na podstawie dokumentów kościelnych z lat 1917-1996* jest siostra mgr Bożena Szewczul ze Zgromadzenia Sióstr Wynagrodzicielek Najświętszego Oblicza asystentka przy katedrze prawa zakonnego tegoż Wydziału. Recenzentami zostali wyznaczeni ojciec prof. dr hab. Bronisław W. Z u b e r t OFM z KUL i ks. dr hab. Józef W r o c e ń s k i, profesor UKSW.

Wybrany przez autorkę temat jest niezwykle ważny dla instytutów życia konsekrowanego. Natura, cel, charakter, duch oraz tradycje instytutów, składają się na ich dziedzictwo, stanowią rdzeń, decydując o odrębności, sytuując w życiu i posłannictwie Kościoła. Patrimonium nie jest przy tym wyłączną własnością instytutu, lecz należy do całego Kościoła, będąc przedmiotem jego szczególnej troski.

Studium składa się ze wstępu, siedmiu rozdziałów, zakończenia, wykazu skrótów i imponującej bibliografii. Przy pisaniu wykorzystano trzy metody: historyczno-analityczną, porównawczą oraz analityczno-syntetyczną.

Rozdział pierwszy zawiera próbę ustalenia w szerokim kontekście historycznym definicji terminu *patrimonium*. Autorka korzysta przy tym między innymi z prawniczych tekstów łacińskich (np. Dekretu Gracjana). Ukazuje też szerokie zastosowanie omawianego terminu w dokumentach Soboru Watykańskiego II i Kodeksie prawa kanonicznego z 1983 r. Drugi z rozdziałów omawia poszczególne elementy dziedzictwa instytutu, przy czym każdy z nich jest analizowany oddzielnie. Kolejny przedstawia relację pomiędzy *patrimonium* i charyzmatem. Oba pojęcia, chociaż nie są jednoznaczne, jednak ściśle się ze sobą łączą.

Rozdział czwarty zajmuje się koniecznością zabezpieczenia *patrimonium*. Kwestia ta stanowiła szczególną troskę papieży, kierujących Kościołem na przełomie XIX i XX w. (np. Leona XII, Piusa X, Piusa XII), Kongresu Generalnego Stanów Duchowości, a także